چەند ماکوین و قەسیدەی (گوڵگرتن لە گەرمایی).. لە ئینگلیزییەوە: ناز حەسەن

- چەند بەشێک لە قەسیدەی (گوڵگرتن لە گەرمایی)
- پێنجەم

بە ماوەیەکی درێژ لەکەنار دەریا ماویتەوە
تامی تۆ ڕێک وەک خۆرەتاو وایە
بەڵام خۆرەتاو زۆر گەرمترە
تۆ نانەت لە خۆشەویستیش

دەمەوێت بەڵام تۆم دەوێت
بەڵام شەو تەنها ئینجێک دوورە
منیش ناتوانم چاوەڕێ بم

لەو کاتانەی کە لە حەوشە
سەیری پەپووڵە دەکەی
کە سەرمەستانە سەما
بۆ گوڵە بەرزەکە دەکات
تۆش هەمیشە ئەوەت لەبیر بێ
کە خۆر بەرەو ئاوابوون دەچێ ..!

- یانزە

سێبەرەکانی دوای نیوەڕۆ
کەبوونەتەوە ، وەک ئەو ڕۆژانەی
دەیانەوێت بێنە ماڵەوە
پێش ئەوەی شەویان بەسەردا بێ

لە سەرووی بەندەرێکی خۆڵەمێشییەوە
شارێک لە سەر خانوویەکی سپی دانیشتووە
چاوەڕێ ڕووداوێک دەکات
هەموو بەلەمەکانیش لە نەویانەوە

بایەک هەڵدەکات
ئەمەش بەیەکەوە لە ماڵەوە گەرم دادەین
ناتوانم سەیری تۆ بکەم
بە ماوەیەکی درێژخایەن
لە دەرکەوتنت لە نیو شووشەکانی
پشت بارەکەوە

من دەمەوێت بە تەنیا لەگەڵ تۆ بم
ئەودەمەی
ڕانەکانم بە نەرمی ناوت دەنن
تەنها تۆ گوێت لێیان دەبێ

ئەو شوێنە بۆ ئێوە دروستکراوە
بە ئەوانەی چاوشارکێیان تیا دەکرد
ئەمە لە ماڵەوە ئازادین

- پانزە
  من لە زۆر ڕووەوە تۆم خۆشدەوێت
  لە قەرەباڵغی و لە تەنیایی
  ئەو دەمانەی لە تەنیشتمەوە دەخەوتی
  کاتێک دوور بووی
  من خەیاڵی ئەوەم دەکرد
  کەسانیتر لە شەقامەکە سەیری تۆ دەکەن
  لەوەش خراپتر ، تۆ لە باوەشی کەسانیتردا بیت
  باڵندەکانی مانگی مارسی کەنار دەریام بینیوەو خۆشمویستووی
  خەم بە هاوین بەخشیوە و خۆشمویستووی
  بینینی درەختە رووتەکان و
  وەشاندنی گۆچانەکەم بە نێو بادا
  لەگەڵ ژماردنی هەموو خولەک و کاتژمێرەکان
  من هەرتۆم خۆشویست
  ئەو پرسیارانەی هەرگیز نەکراون
  وەڵامەکانیش لە خۆشەویستییەوە فێربووین
  بەڵێنم بە خۆمداوە
  هەرگیز نەپرسم ئەمشەو لە کوێبووی
  تەنها بە ئومێدانەوە سڵاوێک دەکەم
- سیی و پێنج
  ڕۆژێک دێت بە دوای

ئەو باڵندانە ڕادەکەم
کە لەنێو باراندا ون دەبن
بە پەلە ڕۆیشتن بەدوای
ئەوانەی کە ڕۆیشتوون
دڵخۆشم بەوەی کە جارێکیتر دەفڕم
بەڵام دڵنیا نیم لە ڕاکردنم

هەندێ برین هەن
کە من هەرگیز
قسەم لە بارەیانەوە نەکردوون
شتگەلێکیش هەن
وشەکانی کاری وایان بەسەرما هێناون
کە هەرگیز ناتوانی ئەوە بزانی

دوێنێ دونیا گۆرانی دەگوت
دۆزەخیش بە هەزار میلەوە لێمەوە دوور بوو
بەڵام دوای ماوەیەک گۆرانی گوتنەکە وەستا

هەر ئەستیرەیەک دەکەوێتە سەرزەوی
لە شوێنیدا ئەستێرەیەکی تر دەدرەوشێتەوە
هەر خەونێک کاڵ دەبێتەوە
لە شوێنیدا خەونێکیتر گەشد□ بێتەوە
کاتێک شتەکان بە جۆرێکیتر دەبیندرێن
تۆ بەردەوام شوێنپێی خەونەکانی خۆت هەڵبگرە

- سیی و شەش

من بە تەنیا دەژیم
هەمیشەش بەو شێوەیە نیم
خۆشە جار جارە
کەمێ دڵی خۆت بکەیتەوە
تا هەندێ ئازار بچێتە نێویەوە
ئەوەش سەلمێنەری ئەو□ یە
کە هێشتا تۆ دەژیت
من نازانم مەبەستم چییە
بۆچی ناتوانین لەنێو بیرکردنەوەکانمان
ئەو عەشقە کۆنەی
لەنێو یادەوەرییەکانمان بوونیان هەیە

بیهەژێنینەوە
تا گەورەتر دەرکەون لەوەی کە هەبوون
ئەمەش ئامێرێکی سەلامەتە
بۆ داخستنی دیوارەکان
من لە بیرمە
تاکە بارودۆخێکی تەمومژاوی
بەوەی هەندێجار
لە کوێ و چۆن
یان بۆچی دەیزانم

ئەوانە ڕوودەدەن چونکە دەمانەوێن
یان بتەوێت و ئەوەیش دەیخوازی
خۆشەویستی لەڕێ بێت یان نا
تا / لەنێو تاریکی ڕابکشێین و
گوێ لە گەرمایی بگرین ...!

- کورتەیەک لەبارەی قەسیدەی (گوێگرتن لە گەرمایی)

قەسیدەی (گوێگرتن لە گەرمایی) قەسیدەیەکی درێژە ، پێکهاتووە لە (سیی و شەش) کورتە شیعر . ناوەڕۆکەکەی پڕە چێژ و ڕۆمانسیانەی هەیە ، وشە و دەستەواژەکان ناسک و گەرمە لەگەڵ دەروون و هەستەکانی مرۆڤ دەکەن . دەستەواژە شیعرییەکان وەک درەخت و گوڵا ، شەونمی شیعرییەت و چێژییان لێدەتکێ . شاعیر لەم دەقەدا کەمتر ئیش لەبارەی ناوەوەی خۆی دەکات بەتایبەت شۆڕبوونەوە بۆ ڕووبەری ناخودئاگایی ، زیاتر لە ڕێگەی وەسفکردنەوە ئیش لەسەر دەرەوەی خود دەکات ، وەسفی ئەو دیمەن و شتانە دەکات کە دەیانبینێت ، وەک (کەنار دەریا و باڵندە و درەخت و سێبەر و ئاسمان و مانگ و ژووری نووستن و دووبەرەکانی و هەتا دوایی .. .) ، هۆکارەکەش ئەوەیە ڕۆد ماکوین یەکێکە سەر بە قوتابخانەی ڕۆمانسیزمی ئەمریکی ، بە شاعیرانی سەر بەو قوتابخانە ئەدەبییەش ئەم شێوازە لە نووسین کارێکی ئاساییە ، قەسیدەی (گوێگرتن لە گەرمایی) ، لە ڕووی فۆرم و ناوەڕۆکەوە هاوکات لە ڕووی زمان و شیعرییەتەوە ، یەکێکە لە ناوازەترین قەسیدەی ڕۆد ماکوین .. هەر بۆیە ئەو قەسیدەیە و چەند شیعرێکی تری لە کتێبێک بڵاوکردۆتەوە ، کتێبەکەشی بەناوی ئەو قەسیدەیە ناو ناوە واتە (گوێگرتن لە گەرمایی) .

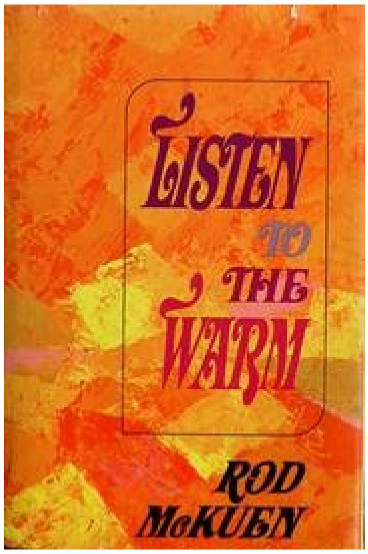

▪ کورتەیەک لە ژیان و بەرهەمەکانی (ڕۆد ماکوین)

ڕۆد ماکوین ، لە ٢٩ی ئەپریلی ١٩٣٣ لە شاری ئۆکرلاندی ویلایەتی کالیفۆرنیای ئەمریکا لە دایک بووە . ماکوین شاعیر و ئاوازدانەر و گۆرانیبێژیش بووە . لە دەیەی شەستەکان و حەفتاکانی سەدەی ڕابردوو ڕۆلێکی گرینگ و بەرچاوی هەبوو لە بوژاندنەوەی شیعری تەقلیدی لە ئەمریکا . لە تەمەنی یانزە ساڵیدا لەدەست باوکە مەشروب خۆرەکەی هەڵهاتووە و ماڵەوەی جێهێشتووە . لەو تەمەنە بە بژێوی ژیانی خۆی دەستی بەکارکردن کردووە . کاری قوڕسی وەک ، کرێکاری داربڕینەوەو هێڵی ئاسن و زۆر جۆریتر لە کارکردن . ماکوین لە ساڵانی ١٩٥٠ سەرەتای دەرکەوتنی بوو لە نەوەندی ئەدەبی و ئاشنابوونی خوێنەران بە شیعر و بەرهەمەکانی .لەگەڵ شاعیرانی ناسراوی وەک (جاک کیرەک و ئاڵن گیسنبێرگ) دەرکەوت . لەو سەردەمانە هەندێجار بەناوی خوازراوی (دەر) دەینووسی . ماکوین لە ساڵی ١٩٥٩ ڕووی لە شاری نیۆرک کرد ، بۆ ئەوەی کاری بەڕێوەبردن و کاری ئاوازدانان بکات بۆ بەرنامەیەک
بەناوی (THE CIBC WORK SHOP) ، لە شەستەکان یەکێک بووە لە شاعیرە بەناوبانگ و ناسراوەکانی ئەمریکا . هەر لەو سەردەمانە سەفەری فەڕەنسای کردووە بە ماوەیەک لەوێ ژیاوە ، وەک پڕۆژەیەک دەستی کردووە ، بە وەرگێڕانی شیعرە لیریکییەکانی گۆرانی بێژی ئەفسانەیی (جاک بریل) بۆ سەر زمانی ئینگلیزی . سەرکەوتنی ماکوین وەک شاعیرێکی مۆدێرن بێهاوتایە .. بەرهەمە شیعرییەکانی بە دەیان زمان وەرگێڕدراون هاوکات ، بەهۆی گۆرانی کۆنسەرتەکانی لە هۆڵە

ناودارەکانی نیۆرک هەندەی تر ناو و دەنگ و شوهرەتی بە بەخشیبوو .(ئیدوارد حەبیب) لە خوێندنەوەیەک بۆ ماکوین لەبارەی کۆنسێرت و کتێبە شیعرییەکانی دەڵێت (یەکێک لەو شاعیرانەی بەرفراوانترین شاعیرە لە هەموو سەدەکاندا) .ئەوەش بەهۆی پڕ فرۆشترین تیراژی کتێبەکانی و بوونی خوێنەرانێک لە ئاستێکی بەرین و فراواندا .. ماکوین وەک چۆن شاعیرێکی ناسراو و بەناوبانگ بوو لە هەمانکات گۆرانیبێژێکی بەناوبانگ و ناسراویش بوو . جگە لە کۆنسێرت و سیدییەکانی ، لە ساڵی ١٩٦١ گۆرانییەکی بەناوبانگی هەیە بەناوی (ئەلیڤەر تویست) بەو گۆرانییە ناوبانگی چووە ئاستێکی زۆر بەند . ماکوین کەسێکی چالاک و پڕ بەرهەم بوو ، زیاتر لە ١٥٠٠ گۆرانی نووسیوە .هاوکاری لەگەڵ چەندین ئاوازدانەری نەو دەوڵەتی کردووە . بە درێژایی ژیانی ئەدەبی و هونەری چەندین خەڵاتی بەدەستهێناوە . ماکوین هەوڵی هونەریی و ئەدەبییەکانی هاوتەریب بوون لەگەڵ چاکسازی کۆمەڵایەتی . پێش گەشتێکی بۆ ئەفریقیای باشوور لە ساڵانی حەفتاکانی سەدەی رابردوو ، ماکوین داوای (دانیشتنێکی تێکەڵاوی) لە نیوان بینەرانی ڕەش پێست و سپی پێست دا کرد . ئەمەش دەرگاکانی بۆ گەشتە سەرکەتووەکانی کردەوە . هاوکات بە هەوڵدان بۆ بەرزکردنەوەی ئاستی وشیاری خەڵکان بەرامبەر نەخۆشی (ئایدز) . هەروەها هەوڵدان بۆ یارمەتیدانی ڕێکخراوەکانی منداڵان و کەسە بێ ساڵاچووەکان .ماکوین لە ٢٩ی جانیوەری ٢٠١٥ دا ، لە تەمەنی هەشتاو دوو ساڵیدا کۆچی دوایی کردووە . ماکوێن لە ئەزموونی شیعردا خاوەن ١٠ کتێبی شیعرییە ، (گوێگرتن لە گەرمایی ، بە بەدەبگی وەرە لام ، لەگەڵ خۆشەویستی ، تەنیایی ، لەنێو سەبەری کەسێکیتردا ،) ، ئەوانە ناوی هەندێک لە کتابە شیعرییەکانیەتی .. لەبارەی کتێبی (تەنیایی) ، کۆمەڵەی وشە و نەوەندی شیعر و داهێنان ، دەنووسێت / ماکوین ئەو پیاوەی لە هەموو شاعیر و نووسەرێکی هاوچەرخ پێشتر مانای پێناسەی تەنیایی کردووە ، ناسک و نەرمو نیان ، زیرەک و هەستیارانە تەعبیری لێکردووە . ئەو مانایەی بە تەنیایی ، لەنێو شیعرەکانی ماکوین ئەوەمان بۆ دەردەخات کە بۆچی ماکوین یەکێکە لە پڕ فرۆشترین شاعیری ئەو سەردەمە .

بەفرانباری ٢٠٢٣

سەرچاوە :

- کتێبی Listen to the Warm
  ROD McKUEN
- ئەنتەرنێت سایتی : celebrating black history
  Discover new books by black uthors
  Rod Mckuen books